ŽENSKÁ HLÍDKA

Pořadatelka M. Burešová

PROKOP TOMAN:

Vánoční stromky.

Ty jehličnaté stromy,
jež na trh nosí děti,
nám věští, že již letí
přemilých vánoc čas.

Sníh se smrků se stříská,
jenž zavěsil se na ně,
a já vzpomínám mně
na štědrý večer zas.

Jak jedny smrky bílé
a druhé vzplanou v zlatě
a v pestrém jejich šatě
znít bude dětský smích.

* * *

I my jsme jak ty smrky:
z nás jedněm štěstí hoří
v nesčetných světel moři,
však druhým—napadl sníh.

* * *

Z INTIMNÍCH VERŠŮ B. S.:

Vánoční.

Je svatá noc a všude plno jasu,
i do Tvojích se zlato chytlo vlasů,
však na mou hlavu pouze stříbro padlo
a třeba mnoho illusí již svadlo,
když Štědrý den se nad hlavou nám setmí
a čekáme, že anděl s nebe sletí
a poděli nás jak ty malé děti. — — —
— Co by si člověk přál, to snadno věří,
byť dětské vzpominky se v hlavě šeří
a hasnou, zmírají, neb aspoň blednou,
— — věříme v štěstí, jako dávno — jednou . . .

* * *

VESELÉ VÁNOCE

—přeje—

všem Čecho-Slovanům a Čecho-Slovenkám z hloubi srdce svého —

Pořadatelka.

VÁNOCE.

Nastaly nám nejradostnější svátky — svátky štědrosti, lásky a dobrých činů. Na vánočních stromcích zaplanou světla, oči dětí zazáří radostí a srdce starších zaplesají s nimi. V těchto chvílích semkne se vždy pevněji rodinný kruh, srdce všech, kdož cítí spolu, zabuší silněji, ovzduší lásky a něhy šíří se kolem.

To štěstí rodiny štěstí stále nově se rodícího života vznáší se nad našimi hlavami a šelest jeho křídel splývá s praskotem ohně rodinného krbu, u něhož je tak milo a tak teplo.

* * *

Letos zase, jako v loni, vítáme s radostí svátky vánoční a to tím více, že letos nálada nás všech jest poněkud veselejší, neboť zápas hrozné světové války jest ukončen. V loni jsme se loučili s našimi chrabrými vojíny, ale letos očekáváme s toužebností jejich návrat, co vítězi. Letos i v zemích evropských budou vesele oslavovati svátky vánoční, "vyjma Německa", třeba že mnozí trpí ještě nedostatkem, přece jen nálada jest veselá a to nad tou velikou vymožeností. Zvláště Češi a vůbec všichni Slované mají se z čeho těšiti, poněvadž vítězství jejich jest skutečně skvělé! Dle vyjádření se jednoho našeho krajana, jenž dlel v Čechách v čase války a který pravil, "že lid český v radostné náladě snášel všecka utrpení s válkou spojená v naději, že národ český bude zase jednou svoboden, neobávajíce se ani toho nejhoršího, jsouce ochotni obětovati i svoje životy, jen když budou potomci jejich moci žíti ve své vlastní, svobodné zemi!" Krajan náš byl skutečně překvapen obětí českého lidu v zámoří. — Věru, že při takovémto nadšení a obětích vítězství československého lidu muselo býti docíleno, právo muselo konečně zvítěziti a doufejme, že bude vítězem i na dále! — Panu professoru Masarykovi a všem jeho pomocníkům, jakož i všem bojovníkům za práva lidu, budiž vzdána hluboká úcta, a těm, kteříž padli v boji, nehynoucí paměť!

Lid jak v Evropě, tak i zde zakusil mnoho a mnoho životů bylo ztraceno strašnou válkou, ale mnohem více a bolestněji se dotýkají ztráty životů našich milých zhoubnou přítomnou nemocí, která si vyžaduje veliké oběti, a to velkých i malých, nevyjímaje ani starších lidí. Doufejme, že i tato epidemie bude brzo skončena, a že nastane nám všem radostnější doba. A těm, kteří nás předešli tam, odkud není návratu, dopřejme klidného odpočinku a věnujme jim čestné vzpomínky!

Josefa Šamonilová, Omaha, Nebraska, 18. prosince 1918. — Ctěná paní pořadatelko "Ž. H."! Prosím o uveřejnění mého dopisu ve vašem ct. listě. Často je psáno "Pokoj lidem na zemi dobré vůle." Kdy naplní se slova tato velebná a kdy vzejde světu onen toužený a slíbený svatý mír a vejde v srdce lidská? Nikdy!, odpovídá chladný rozum, který rozebírá všecky podobné projevy citu a vznětu, kterými duše se těší a nad lopocení zemské se povznáší. A přece jednou!, praví zase vřelý cit, který vyvozuje svoje přesvědčení z hlubin ideálu a vznětu. Zápas o bytí, zápas hmoty převládá svět; týž zápas utlačuje každou myšlénku míru, ano, činí jej nemožným. Není klidu, není míru v zápasu a život bez zápasu není životem. Jest to jaré proudění světového moře, jehož vlny vysoko se zvedají a v tůni své hluboké pohřbívají vyvolené oběti. Tak rozum objasňuje svůj výrok odsuzující. Avšak vznět zase vyvrací tyto důvody a tvrdí, že jedině těm slibuje se mír, kteří žijí v míru a v lásce s celým okolím. Dobré vůle k tomu třeba — to jest: snášenlivosti, upřímnosti, lásky k bližnímu a národu. Láska vespolná ulamuje hroty na nás namířené; ona krotí vášně; ona udržuje i v nejzuřivějším boji a sporu stran ideu lidskosti; ona oslazuje jako sluneční paprsek život náš, těší mysl a mírem naplňuje duše. Učí nás též i nepřátelům odpouštěti a tím stává se oním andělem míru, který podává světu palmovou ratolest. Ona nás sice sama vede často v tuhý boj za právo vlastní, za práva rodiny i národa; ale zase mírní trpkost a uvádí zápas na míru rozvahy a umírněnosti. V životě lidském, plném duševních trýzní a utrpení tělesných je málo okamžiků, kdy nás úplně těší a oblažuje svět, kdy necítíme tíhy života a kdy s uspokojením se z něho těšíme. Avšak v oněch chvílích, kdy jsme úplně proniknuti myšlénkou vznešenou, která nad "Mátí Čechií" vzešla v podobě svobody, cítíme zajisté čistou blaženost v duších. Smír a mír zavládne v našich srdcích, blažený cit prochvívá naše duše a v tomto neskonale krásném pocitu poznáváme, jak je lidem na zemi dobré vůle. Není-li už svět se svými boji, se svým chvatem a se svou horečnou snahou po výživě, schopen, aby v něm ujalo se sémě ideální lásky, která vede k míru, kéž aspoň naše české rodiny je pěstují a střeží! To jejich jest posláním na zemi, to jest jejich svatou povinností. V rodinách mají se děti učiti snášenlivosti, mírumilovnosti a lásce k bližnímu. Nemůže k tomuto naučení býti vznětem a náboženou mírou duše, lebná doba vánoční se svou poesií, vnětem a náboženou mírou duše. Když se naše srdce zachvívá blažeností a štěstím rodinným, když oči dítek září radostí, když svatý mír a čistá láska prochvívá duši naši, povznesme mysl k výši a vzpomeňme na ona velká slova: Pokoj lidem na zemi dobré vůle!, zašeptnou naše rty a srdce naše otevírá se tomuto slunci lásky a shody. Přivineme k sobě drahé děti, okem lásky obetkáme celou rodinu a učíme je lásce k bližnímu. Mezi lidem roztroušená pověst vypravuje, že ve svatou noc vánoční andělové se snášejí k zemi a přináší z nebe rosu nebeskou, kterou zalévají sémě, hozené v půdu země při narození Spasitelově. Z tohoto sémě má vyrůsti strom, pod nímž prý v míru a lásce lidstvo si jednou podá ruce. Milí čtenáři! Kde klíčí ono sémě? Či už se ujmulo a rozkládá své mladé větvičky nad zemí? Anebo posud dříme v hlubinách země? Touto rosou nebeskou svlažují se i srdce lidská v noci vánoční, v nichž taktéž hozeno jest sémě velké lásky. Milujte se ve spolek! To je ono jádro, z něhož má vyrůsti strom míru. Málo slov, ale hluboký v nich se skrývá smysl. Tak hluboký, že ho posud lidstvo nevyvážilo a snad za sta let nevyváží. Věrolomí i mravouka je střeží, lidumilnost je zahřívá dechem dobra a láska k bližnímu zářivými paprsky je oživuje. A kdo jest povolanější učiti lásce k bližnímu, k národu, než české rodiny, matky a ženy. Kéž každá z českých žen hluboko v duši si vtiskne slova v den vánoční! Pokoj lidem na zemi dobré vůle! A když jsem v té vánoční náladě, dovolím si s čtenáři projevit dojmy z mého dětství. Bylo mně as deset roků; měli jsme v domě stařenku. Byla pravým nevyčerpatelným skladištěm pohádek a pověstí, které uměla také plynně a krásně vypravovati. Proto také opanovala pole v adventních večerech. Když byla všechno vypověděla o bludičkách a pověrách, přešla na blížící se dobu vánoční a vypravovala rozličné vánoční příběhy, které jsem po většině zapomněla. Trest všeho byla vždy nějaká pověra, začátek zvědavá všetečnost smrtelných lidí, kteří chtěli zkoumati Boha a nazírati v tajuplnou svatyni přírody ve svatvečer vánoční; zakončení zasloužený trest a pokuta za tuto zakázanou všetečnost. Téhož roku, o kterém právě mluvím, vypravovala nám právě stařenka jednoho večera o zlatém květu, který dle staré báje zaleskne se mezi květy, vypučelými na kratičko o půlnoci vánoční pod sněhem. Kdo ze smrtelníků však zvědavě v tuto tajuplnou dobu vyjde do přírody, kde všetečně vyzvídá a čeká, by spatřil onen zlatý květ, trestu prý neujde. Poslouchala jsem nedýchajíc. Báje o zlatém květu nesmírně se mi zalíbila. Kdybych tento zlatý květ mohla uviděti? Tato touha zaťala se do mladé mysli jako spáry a neopouštěla mne. Kudy jsem chodila, tudy jsem myslela na zlatý květ vánoční. Den štědrého večera radešel. U nás slavil se se všemi obvyklými obřady už od rána. My děti jsme sice snídaly, ale po té i nám byl určen půst. Každý ví, že štědrý den jest dlouhý; připadá každému, i tomu, kdo pracuje, delší jiných dnů v roce, jakó by slunce skutečně se na okamžik zastavilo. Jakž teprve nám dětem! Tentokráte jsem však nalezla zaměstnání, aby mi ušel čas. Hned z rána vyběhla jsem do zahrady a celou jsem jí proběhala, hledajíc místa, kde by asi nejspíše mohl o půlnoci zlatý květ se zalesknouti. Kopala jsem motyčkou do zmrzlé půdy a odhazovala sníh, až mně ruce omrzaly, abych se podívala, zda-liž se už země připravuje pod sněhem k rozpuku květů vánočních, mezi nimiž zaleskne se zlatý květ. Zmrzlá půda nepovolovala pod moji motyčkou a sníh tak vysoko ležel, že jsem se ani k mezi prokopati nemohla. Jak se to stane, že tady za několik hodin všechno pokvete? Můj rozoumek začal bádati a nenalézajíc nikde východu z tohoto bludiště, promluvila jsem o tom se stařenkou. Děti mají věřiti a nemají rozumovati!, dala mi rozhněvaně v odvetu. Bůh koná denně zázraky a nikdo se jim už nediví. Proč se dívenčin rozoumek nepodíval také, kam asi večer sluníčko chodívá spat? Což to není div! Zázraky a divy štědrovečerní jsou právě vánoční zázraky, a nechce-li Bůh, aby jich lidé znali, jest to hříchem v ně nazírati, nebo to jest tolik, jako zkoumati Boha. Jenom si dalo, děvčátko, pozor! To mne arci postrašilo, ale neukojilo moji zvědavost. Zlatý květ jediný opanoval mysl moji a přese všechny výstrahy stařenčiny i přese všechny zákazy přemítala jsem, abych přece uviděla v noci rozvitý zlatý květ vánoční. Doba večeře nadešla, zasedli jsme za stůl. Nemohla jsem vzrušením ani jísti a byla jsem ráda od tabule. Já jsem si sedla ti od tabule. Já jsem si sedla do do staré lenošky, ve které stařenka sedávala a pletla punčochy. Bylať jsem asi netně ve dne vystydla při mých výzkumech přírody a hlava mně sklesla na opěradlo. Sladká dřímota skládala se na moje spánky, ve kterou mne stařenčina slova, jež pronášela zpěvavým zvukem hlasu, ukolébala, až mne ukolébala ve spánek. Měla jsem zvláštní sen v tomto spánku, na který jsem posud nezapomněla a který v mé duši hluboký dojem zůstavil. Ve snu ocitla jsem se v zahradě, kde jsem stála a očekávala s toužebností chvíli, až zaleskne se na zemi zlatý květ vánoční. Úzkostí a strachem jsem se celá chvěla. Byla bych ráda uprchla, kdybych byla mohla z místa se hnouti; ale jak to bývá ve snu, stuhly mi nohy i tělo. Tajemný šum ozval se tu kolem mne. Všechna příroda jako by se byla chvěla, půda pod nohama se mi bořila a trhala. Zvláštní jasnost kolem zazářila, ale neoslnila mne. Viděla jsem dobře, jak s nebe snášejí se andělé, rozlétají se na všechny strany zemské polokoule. Šum jejich perutí to byl, který jsem slyšela. Každý z andělů měl v ruce zlatý květ se třemi velkými lupeny a tyto zlaté květy rozsévali po zemi. Jeden spadl k nohoum mým; podívala jsem se naň blíže-ji. Na každém z těch tří lupenů bylo vysázeno jedno slovo. Přečetla jsem si je. L á s k a bylo na jednom, na druhém M í r, na třetím S m í r. Zaradovala jsem se ve snu. To je tedy ten zlatý květ vánoční; zaplesalo moje srdéčko. Byla bych jásala, skákala radostí, kdyby posvátná bázeň nebyla odňala i ve snu hlas a pohyb. Radost moje byla tak veliká, že jsem se přece vyprostila z pout sna a zvolala: Zlatý květ! V tom jsem se probudila. Mnula jsem si oči a udiveně jsem se rozhlížela kolem. Co se Josefince naší zdálo?, ptal se mne bratr. Zdálo?, opáčila jsem se. Bylo mně toho líto, že se mi to jenom zdálo, a div že jsem nezaplakala. Patrně, že se mi ve snu spletlo všechno, co jsem věděla od stařenky vypravovati o štědrém dnu s tím, co jsem slyšela z pohádek, ale stařenka, když vyslechla o mém snu, pravila: To byl vzácný sen, od Boha seslaný. Málo lidí je tak šťastných, aby Bůh ve snu jim zjevil Své zázraky. Ano, ano, Josefinko, ve snu viděla jsi zlatý květ štědrovečerní. Andělové rozsévají tyto květy po zemi, proto že je té lásky tak málo ve světě, že není tu míru a vzácným je tu smír. Jak bych nade všecky lidi se náhle vznesla, spěchala jsem všecka šťastna, přiblížila se k matičce, objala ji a zašeptala vroucně a láskyplně: Maminko, já vás mám ráda! Matka mne políbila, k srdci přivinula a odtušila: Drahé dítě, i já tě mám ráda! Neznala jsem tenkráte ještě jiné lásky mimo lásku mateřskou a rodinnou, i těšila jsem se, že u nás v domě je lásky mnoho, že je u nás mír a smír. Avšak později, když jsem vyšla z teplého hnízdečka rodinného na mráz světový, poznala jsem teprve, jak málo, málo lásky je na zemi a jak je toho velice třeba, aby andělové rozsévali po ní zlaté květy lásky, míru a smíru. Sen štědrovečerní hluboce mi utkvěl v mysli a později jsem si častěji na můj sen vzpomněla. Snažila jsem se, abych lidi milovala a jak i kde jsem mohla, rozsévala jsem všady símě lásky k národu, k vlasti a k bližnímu, bez kteréž není na zemi ani míru, ani smíru. To jest jeden z největších dojmů mého dětství a trvalý dojem vánoční. Ku konci přeji naší milé paní pořadatelce, ctěné redakci a vám všem čtenářům: Veselé Vánoce a šťastný Nový Rok!

Ctěná přítelkyně! S radostí uveřejňujeme váš ctěný dopis, který bude se zájmem našimi čtenáři čten. Kéž by tato vánoční doba vdechla více lásky a něžnosti do srdcí lidstva a dostavil se ten toužebně očekávaný skutečný mír. Též i vy a váš pan manžel nechť ve zdraví a spokojenosti slavíte veselé Vánoce a přeje vám rovněž šťastný Nový Rok—

Pořadatelka.

* * *

Marie Kourková, Ward, S. D.—Ctěná paní pořadatelko! Přiloženě najdete poštovní poukázku, znějící na $3.00, jako předplatné na "Pokrok" do 1. června, a zároveň žádám, byste laskavě uveřejnila můj dopis. Ráda bych sice psala, nevím však, o čem? Ale začnu o tom south-dakotském počasí. Doposud jsme zde měli krásné dni — jako na jaře, až dne 8. prosince nám padal sníh a pršelo jen se lilo, na to druhý den mrzlo, tak že to zde nyní máme jako na kluzišti. A co horšího, že máme ještě kornu venku. Nu, snad ji ale nějak vylámeme. Úroda zde byla ucházející; pšenice sypala 21 bušl, oves přes 40 bušlů po akru a korna jde tak od 30 do 45 bušlů, kdežto ječmen — ten nestojí ani za zmínku. To je asi vše, co se týče úrody a počasí. Teď o té novomodní nemoci, té španělské influenze, která zde řádí až běda a mrška nevybírá si, béře to napořád — mladé, staré; malé, velké; bohaté, chudé a někde až pět členů v rodině postihne, tak že všichni si naříkají. Jsou však lidé, kterým to je ku prospěchu; ku příkladu — lékárnám a lékařům, kteří mají zvláště velké pilno, ač i oni jsou možnému nebezpečí vystaveni. Ale nás to doposud minulo a též si toho neprejeme a rovněž nikomu jinému. Musím se vam pochlubit, že jsme byli mile překvapeni na posvícení, neb jsme dostali návštěvu z Omahy. Přijela se na nás podívat naše maminka, paní Frances Dittrichová, se synem Bohoušem, a maminka se zde pozdrží asi do polovice prosince a tak si máme stále co vypravovat a říká, že se jí zde líbí a že sem opět přijede na jaře. Já ovšem jsem tomu ráda, alespoň mně pomůže pěstovat drůbež, neboť bych si ráda vypěstovala asi 400—500 kuřátek a tu by mně hodně pomohla. Musím se přiznat, že ráda čítám dopisy "tety" Vítámvásové a tu Zdeňku Potcovbu, o níž píše, též dobře znám; pročež, "teto" Vítámvásová, jen pište dál a pozdravujte Zdeňku a vy, paní pořadatelko, máte-li nějaký kouteček, laskavě tam několik těchto řádek vřaďte, za čež vám předem děkuji a přeji vám a všem čtenářům tohoto listu šťastné a veselé Vánoce!

Ctěná paní! Díky za zaslané předplatné a blahopřání k svátkům a buďtež ujištěna, že vždy se budu na vaše dopisy těšit. Vždyť v úmyslu tom tuto stať pro ženy v našem časopise udržujeme, tak aby se mohly navzájem seznamovat, zkušenější méně zkušené u vedení domácnosti a ve výchově dítek poučovat a sdílením svých příhod by se mohly v příhodné chvíli mezi sebou pobavit. Srdečně zdraví vás —

Pořadatelka.

* * *

Otilie Dostálová, Ravinia, S. D., 15. prosince 1918. — Ctěná paní pořadatelko a milé čtenářky! Rok starý opět schyluje se ku svému konci a co nevidět budou Vánoce. Mnohé matky se budou radovat, že se jim jejich synové ve zdraví navrátili, ale nebohé nešťastné matky, které své syny ztratily: jak cítím s nimi, jelikož se počítám též mezi ty nešťastné matky, neboť mně nelítostná smrt vyrvala z náruči mé drahé dítě — roztomilého chlapečka 9 měsíců starého. Měla jsem jej na léčení v Geddes v nemocnici. Jak smutno, jak pusto mi bez něho, kam se ohlédnu, všude schází! Jak těžko mi bylo se rozloučit navždy s mým synáčkem, kterého jsem nade vše milovala, neb to byla nejkrutější rána, která mě v mém životě potkala. Ano, milé čtenářky, užila jsem letos té žalosti velmi mnoho. V červnu se mně můj chlapeček rozstonal na zápal plic, jela jsem s ním do Geddes do nemocnice, kde chlapeček se pozdravoval, ale za tři neděle jsem se rozstonala sama a musela jsem podstoupiti operaci. Měli jsme ošetřovatelku, Marii Brunnerovou, která byla velice hodná k nám. Uzdravili jsme se a za pět neděl jeli jsme šťastni domů, ale moje radost netrvala dlouho. Přijela jsem do mů a musela na operaci moje nevlastní dcera po mé sestře. Za dva měsíce a půl rozstonal se můj synáček znovu na zápal plic a zákeřné nemoci za 18 dní podlehl. Dovedete si představit, jaká muka jsem vytrpěla, když hleděla jsem do jeho zsinalé tváře, jak prchá ten jeho život — ubohý malý trpitel. Teď jej mám v nebíčku, kde není nemoci ani žalosti. Já však na něj nezapomenu do smrti a nevýslovná bolest svírá srdce moje a musím plakat, abych si ulevila. Však nic netrvá na světě věčně. Až pak jednou se i nad mou rakví vyklene zelený rov, nikdo nebude tušiti, jaké strasti a jaké boly hýhaly kdysi mým srdcem, jež se tak navždy utišilo. Pozdravuji milou "tetu" Vítávásovou, poznaly jsme se v Geddes, když mě přišly navštíviti s paní Turnovcovou. S pozdravem na všechny čtenářky, dopis pro tentokrát končím!

Ctěná přítelkyně! Přijměte moji upřímně procítěnou soustrast nad bolestnou ztrátou tak drahé vám bytosti, jakož i srdečné přání, aby krutý osud vás a vaši rodinu dalších útrap ušetřil. Sama byla jsem též neúprosným osudem a neštěstím postižena, tak že plně vaše nezměrné hoře chápu. Nicméně nezbývá všem nám postiženým jiného, nežli s krutým osudem se smířiti a jsou-li v rodině jiné dítky, máme a musíme my matky se zvýšeným úsilím o jejich blaho pečovati a se snažiti, by nám vzornou výchovou byly radostí a v bolestných vzpomínkách na drahé, v lůně země odpočívající bytosti, byly takto zraněnému našemu srdci alespoň částečnou útěchou. Srdečně zdraví vás—

Pořadatelka.

* * *

Teta Vítámvásová, Omaha, Ne[b]raska. (Pokračování.)—Druhý den jsme se vypravily na cestu do Ravinia, kam jsem již byla pozvána d[o] paní Dostálovou, s kterou js[em] seznámila v nemocnici v Ge[d]des. Teta spaní Turnovcovou ji[ž] vštívit. Tak, tohle je ta [p]tohle je Dostálová! A, to j[e] lá? Já jsem myslela, že je vás přece kus a tarší ženská! A je, vy koukáte ještě mladá! — No, děkuji! Pěkné mládí, co nevidět uvidím Abrahama. Ale když mně někdo řekne, že jsem ještě mladá, hned se cítím o 20 roků zpátky! Onehdy, když jsme sbíraly na Červený kříž, jsme se náhodou sešly s krajany z Bačic, Morava, kteří zde byli na pohřbu švakra pana Špičky. Dáma se do řeči a hned jsme byly v Hrotovicích, v Bačicích, v Krhově; v Račicích, pan Novák povídal, že tam byl před párma roky na návštěvě a tak jsme se zapovídali, až nás druzí tři soudruzi opustili. Mezi řečí nám pan Novák dal též dollar na Červený kříž a povídá, proč jste nečekly těm druhým, než odešli, taky by vám dali. Pojďme za nimi, povídá pí. Bartošová; pojďme, povídá pan Novák, ale oni šli k Tesařovi. Povídám, no, ať šli, půjdeme taky a šli jsme a bez dlouhé řeči dal každý po dollaru. Pan Tesař se na nás koukal tak smutně; bylo mu nás líto, že nás nemůže počastovat, než vodou, jiného na povrchu po ruce nebylo a vodu? Dejte mně svatý pokoj! Teď co ji odporučují píti teplou na lačný žaludek proti "flu", se mně zvětšil žaludek o dva coule, dělá se mně z ní na nic, neb pořád koukám do kamnovce, jak se z něj vypařuje. Lituji těch pánů od zdravovědy, že nám dávají to, co sami neradi a vskutku pijí sami jen což! Co se týče mne, radila bych při onemocnění influenzou v prvním případu, vypít šálek horké lemonády, ulehnout, teplou stírací koupel, po ní natřít tělo kajstem, po té vzít lžíci medu, lžíci brandy do šálku thé, neb vařící vody, co možno horké vypít, dosti přikrýti, by nemocný se dobře potil, však být opatrným. Po vypocení opatrně tělo osušit, převléci do suchého prádla; pamatujte však, že při pocení se, musí býti vše, kde nemocný leží, zavřeno tak dlouho, pokud není převlečen. Jest dobře míti planel, neb kus vlněné látky při ruce; v pádu horší nemoci by se udělal tak zvaný džeket, do něhož by se nemocný zafáčoval, když hrozí zápal plic. V tomhle případu se dobře osvědčilo tak zvané "Denverské bláto". Že lékař řekl, zkusíme ještě to. Léky nepomáhaly, neb nemocná vše zvracela, tedy jsme rychle upravili náplaště a hodně teplé přiložili s obou stran na plíce, a to ji zachránilo. Proto by ti páni byli moc hodní, kdyby odporučili v prvním případu místo horké vody, horkou brandy a dali nám ji trochu, neb jí tam mají přebytek. A tak jsme se smluvili, až na to, kdo jsem! A to vy jste? A to jsem. Já přece myslel, že jste nějaká tlustá a hranatá tetka a tohle?..! No a nejsem? Tak vidíte, že si tetu každý představuje za nějaké ohromné těleso. Však o to nic, budu-li tu teplou vodu užívat, on se ze mne brzy udělá soudek. — Jedeme tedy přes Lake Andes. Rybník ten, jak jsem slyšela, jest 16 mil dlouhý a asi míli široký, který stále v činnosti udržují čtyři artézské studně. Krásná to podívaná na chrlící vodu, kterou ony studně hází. Povídá se, že již jen dvě jsou v činnosti, druhé dvě že jsou již vyschlé. Krásná to vyjížďka kolem vody. Jedem stále dál a dál, až tam dojedem, povím více. — A teď vám všem čtenářům a všem lidem dobré vůle přeji šťastné a veselé Vánoce a hodně nadílky. Mnoho, ba mnoho lidí bude smutných zase tyhle Vánoce, neb co nepokosila smrt válečná, kosí zhoubná influenza. Smutno v rodinách, kde není matky. Paní Burešová ze South Omahy, když máte tolik suchých hub, pamatujte na Tetu s černým kubou. My se taky ještě na ně strojíme; stále prý rostou. Byla bych vás moc ráda viděla viset na tom fenci; vždyť se mně o vás tu noc zdálo a to je vždycky úraz. — (Pokračování.)

Ctěná přítelkyně! Přijměte vřelý dík za dopis a též za přání ku svátkům. Též i já vám a vašemu pánu přeji zdraví a spokojenost a aby se vám pan syn vrátil zdráv ze zámoří. Na další pokračování vašeho líčení z cesty a návštěvy v South Dakote se těší —

Pořadatelka.